

MINISTER
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ

Warszawa, dnia 16 października 2013 r.

TD5t-0701-09/2013

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

Odpowiadając na pismo z dnia 23 września 2013 r. Nr BPS/043-39-1701/13 przekazujące oświadczenie Pana Senatora Andrzeja Pająka w sprawie dostępności jednostek upoważnionych do wykonywania badań zbiorników LPG zainstalowanych w samochodach, przedstawiam następujące stanowisko.

Transportowy Dozór Techniczny (TDT), jako państwowa osoba prawna (jednostka inspekcyjna), powołany *ustawą o dozorze technicznym*, wykonuje czynności dozoru technicznego w zakresie zgodnym z art. 44 ust 1, pkt 1, lit c) przeprowadzając badania techniczne między innymi zbiorników na skroplony gaz węglowodorowy - LPG, stanowiących wyposażenie pojazdów samochodowych służących do ich zasilania.

Z uwagi na stwarzane zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska poprzez rozprężenie gazu znajdującego się pod ciśnieniem różnym od atmosferycznego, przedmiotowe zbiorniki są urządzeniami technicznymi objętymi wymaganiami ww. ustawy o dozorze technicznym oraz podlegają pod dozór techniczny na podstawie § 1 pkt 1, lit. f) *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu*.

Mając na uwadze powyższe, TDT przeprowadza badania techniczne zbiorników na gaz skroplony (LPG) na podstawie ustawy o dozorze technicznym oraz warunków technicznych, które są określone w:

- rozporządzeniu Ministra Transportu w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie projektowania, wytwarzania, eksploatacji, naprawy i modernizacji specjalistycznych urządzeń ciśnieniowych,
- Regulaminie Nr 67 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) – Jednolite przepisy dotyczące:
 - I Homologacji specjalnego wyposażenia pojazdów samochodowych wykorzystujących w układzie napędowym skroplony gaz ropopochodny (LPG).
 - II. Homologacji pojazdu wyposażonego w specjalny układ wykorzystujący w układach napędowych skroplony gaz ropopochodny w zakresie montażu tego wyposażenia.

Kwestia wykonywania badania technicznego zbiorników LPG zamontowanych w pojazdach drogowych, które uczestniczyły w wypadku drogowym regulowana jest:

- zapisami §28a, pkt 3 ww. rozporządzenia Ministra Transportu w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie projektowania, wytwarzania, eksploatacji, naprawy i modernizacji specjalistycznych urządzeń ciśnieniowych, który m.in. wskazuje, że zbiorniki LPG zamontowane w pojazdach, które uczestniczyły w wypadku lub uległy awarii, powinny być wymontowane i zgłoszone przez eksploatującego do badania doraźnego. Do dalszej eksploatacji mogą być dopuszczone zbiorniki, które nie wykazują śladów odkształceń lub innych uszkodzeń oraz przeszły z wynikiem pozytywnym badania przeprowadzone przez TDT,
- zapisami załącznika do rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach, który stanowi, iż w przypadku dodatkowego badania technicznego pojazdu, który uczestniczył w wypadku drogowym, w którym uszkodzone zostały zasadnicze elementy nośne konstrukcji nadwozia, podwozia, ramy lub noszącego ślady uszkodzeń albo którego stan techniczny wskazuje na naruszenie elementów nośnych konstrukcji pojazdu mogących stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego w przypadku urządzeń podlegających pod dozór techniczny, należy sprawdzić dokument potwierdzający sprawność urządzenia technicznego wydanego przez właściwy organ nadzoru. W przypadku braku dokumentu potwierdzającego sprawność urządzenia wydanego po terminie wydania skierowania na badanie, fakt ten należy uznać za usterkę istotną, tym samym wynik badania musi być negatywny.

Należy zauważyć, iż zgodnie z art. 19 ww. ustawy o dozorcze technicznym, który stanowi, że eksploatujący urządzenie techniczne jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić organ właściwej jednostki dozoru technicznego o każdym niebezpiecznym uszkodzeniu urządzenia lub nieszczęśliwym wypadku związanym z jego eksploatacją

Z powyższego wynika również zapis w § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Transportu w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie projektowania, wytwarzania, eksploatacji, naprawy i modernizacji specjalistycznych urządzeń ciśnieniowych, który stanowi, iż w przypadku niebezpiecznego uszkodzenia lub nieszczęśliwego wypadku związanego z eksploatacją specjalistycznego urządzenia ciśnieniowego (zbiornik LPG jest właśnie takim urządzeniem), eksploatujący niezwłocznie je zabezpiecza oraz zawiadamia TDT. Dopuszczenie zbiornika do dalszej eksploatacji, zgodnie z § 28a, ust. 1 pkt.3 możliwe jest na podstawie przeprowadzonego badania doraźnego z wynikiem pozytywnym, które potwierdzi, iż zbiornik jest sprawny technicznie i tym samym nie ma zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska wskutek rozprężenia gazu palnego znajdującego się pod ciśnieniem różnym od atmosferycznego.

Odnosząc się do pytań i wątpliwości zawartych w piśmie złożonym przez Pana Senatora należy wskazać, iż we wszystkich jednostkach organizacyjnych TDT obowiązują jednolite wymagania w zakresie przeprowadzania badań technicznych zbiorników LPG przez inspektorów TDT. Badania takie inspektorzy TDT przeprowadzają w zakładach, które posiadają odpowiednie warunki organizacyjne, lokalowe i techniczne potwierdzone przez TDT, co oznacza, że zostały ocenione z wynikiem pozytywnym przez zespół oceniający te zakłady pod kątem możliwości organizacyjno – technicznych w zakresie przygotowywania do badań tego typu urządzeń. Zgodnie z art. 26 ustawy o dozorcze technicznym, przedsiębiorca, u którego są wykonywane czynności dozoru technicznego, jest zobowiązany zapewnić warunki do sprawnego ich wykonywania oraz, na żądanie inspektora, zobowiązany jest przedstawić dokumenty i udzielić informacji koniecznych do prawidłowego wykonania tych czynności.

Ponadto, zgodnie z art. 31 ww. ustawy o dozorcze technicznym przedsiębiorca, u którego są wykonywane czynności dozoru technicznego, w celu sprawnego ich przeprowadzenia jest zobowiązany zapewnić bezpieczne warunki pracy przez umożliwienie inspektorowi TDT bezpiecznego dostępu do badanego urządzenia technicznego, a w szczególności spowodowanie wstrzymania w bezpośrednim otoczeniu badanego urządzenia prac budowlanych, montażowych, remontowych i innych, mogących zagrażać bezpieczeństwu inspektora.

W przedmiotowej sprawie, za osobną kwestię należy uznać zainteresowanie przedsiębiorców prowadzeniem działalności w zakresie przygotowywania do badań zbiorników LPG. Powyższe leży w gestii samych przedsiębiorców, którzy mogą prowadzić taką działalność po uzyskaniu stosownego uprawnienia/upoważnienia wydawanego przez Transportowy Dozór Techniczny. Należy mieć jednak na względzie, iż zapotrzebowanie na powyższą działalność reguluje sytuacja rynku (popyt - podaż).

Nadmieniam, że na stronie internetowej TDT znajduje się wykaz zakładów przygotowujących do badań m.in. zbiorników LPG stanowiących wyposażenie pojazdów samochodowych, który na bieżąco poddawany jest aktualizacji na podstawie inspekcji przeprowadzanych przez TDT potwierdzających przygotowanie tych zakładów pod względem techniczno – organizacyjnym do przeprowadzania takich badań przez TDT. Aktualnie badania zbiorników LPG można przeprowadzić w 40 zakładach na terenie kraju. W przypadku miejscowości Zawoja (miejsca zamieszkania Pana Senatora) najbliższy zakład znajduje się w Krakowie przy ul. Bagrowa 1.

Informuję również, że zgodnie z obowiązującym prawodawstwem, stacje kontroli pojazdów nie są sprawdzane pod kątem możliwości organizacyjno – technicznych w zakresie przygotowywania do badań zbiorników LPG na zgodność z wymaganiami rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie projektowania, wytwarzania, eksploatacji, naprawy i modernizacji specjalistycznych urządzeń ciśnieniowych. Ponadto, diagnosta nie ma kompetencji do wykonywania badań urządzeń technicznych objętych ustawą o dozorcze technicznym, ponieważ nie takie działanie jest celem i bezpośrednim przeznaczeniem funkcjonowania stacji kontroli pojazdów.

Co do pytania Pana senatora nt. pomysłu wprowadzenia regulacji wynikającej z art. 28a rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie projektowania, wytwarzania, eksploatacji, naprawy i modernizacji specjalistycznych urządzeń ciśnieniowych należy wyjaśnić, że regulacja ta stanowi uzupełnienie i usystematyzowanie wymagań prawnych, które już obowiązują od co najmniej wejścia w życie ustawy z dnia 21 grudnia 2000 roku o dozorcze technicznym. Powyższe wynika z art. 19 ww. ustawy o dozorcze technicznym, który stanowi, że eksploatujący urządzenie techniczne jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić organ właściwej jednostki dozoru technicznego o każdym niebezpiecznym uszkodzeniu urządzenia lub nieszczęśliwym wypadku związanym z jego eksploatacją. Powyższe wynika również z § 14, ust. 1 rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 20 października 2006r., który stanowi, iż w przypadku niebezpiecznego uszkodzenia lub nieszczęśliwego wypadku związanego z eksploatacją specjalistycznego urządzenia ciśnieniowego eksploatujący niezwłocznie je zabezpiecza oraz zawiadamia TDT.

Ponadto, zgodnie art. 81 ust. 12 ustawy - Prawo o ruchu drogowym *Badanie techniczne pojazdu z zamontowanym urządzeniem technicznym podlegającym dozorowi technicznemu może być przeprowadzone po przedstawieniu dokumentu wydanego przez właściwy organ dozoru technicznego, stwierdzającego sprawność urządzenia technicznego.*

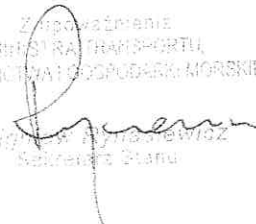
Odnosząc się natomiast do wątpliwości, czy w przypadku „uszkodzenia przedniej szyby” pojazdu uczestniczącego w kolizji drogowej z zamontowanym urządzeniem technicznym podlegającym dozorowi technicznemu, zasadnym jest poddanie badaniu

sprawności zbiornika LPG, należy stwierdzić, iż niejednokrotnie na podstawie oględzin zewnętrznych uszkodzeń pojazdu (po kolizji drogowej) ocena uszkodzeń jest trudna lub też wręcz nie możliwa do przeprowadzenia precyzyjnej oceny powstałych uszkodzeń. Zwracam uwagę, że w kontekście zbiorników LPG jest to szczególnie trudne, gdyż zbiorniki te posiadają wewnątrz wbudowane (tym samym niewidoczne) mechanizmy ograniczające napełnienie zbiornika. Są to stosunkowo delikatne konstrukcje (mechanizmy pływakowe), które mogą ulec uszkodzeniu na skutek działania sił bezwładności spowodowanych znacznym opóźnieniem wywołanym kolizją. Uszkodzenie mechanizmu będzie prowadzić do „przepelnienia” zbiornika, co stanowi bardzo niebezpieczną usterkę zagrażającą bezpieczeństwu. Z tych względów, w przypadku pojazdu, który jest skierowany na dodatkowe badanie techniczne, zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, diagnosta zawsze powinien obligatoryjnie żądać dokumentu potwierdzającego sprawność zbiornika, wydanego przez TDT, po przeprowadzeniu jego badania doraźnego.

Reasumując powyższe, zbiorniki LPG stanowiące wyposażenie pojazdów samochodowych i służące do ich zasilania, które nie posiadają ważnych protokołów z badań oraz decyzji dopuszczających do eksploatacji wydanych przez inspektorów Transportowego Dozoru Technicznego, nie mogą być eksploatowane, tzn. pojazdy wyposażone w takie zbiorniki, bez ww. dokumentów nie mogą przejść pozytywnie badań przeprowadzanych przez diagnostów na stacjach kontroli pojazdów, co wynika z rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach.

Dokumentem stwierdzającym sprawność zbiorników LPG jest decyzja wydana zgodnie z art. 14 ww. ustawy o dozorcze technicznym, zezwalająca na ich eksploatację. Powyższa decyzja wydawana jest po przeprowadzeniu badań i wykonaniu czynności, o których mowa w art. 13 ust. 1, pkt.2 oraz w art. 14 ust. 2. ustawy o dozorcze technicznym.

Z poważaniem,

Z poważaniem
MINISTER TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ

Andrzej Adamczewski
Szef Urzędu